

اسکورت

پاکبان‌ها

از دیربهدشت ماه امسال استقرار خودرو پشتیبان برای ایمنی جان پاکبان ها در بزرگراه های شهر الزامی شده است

عکس: سعید گل اشهرارا

گزارش روز

روزنامه‌نگار
ناه سادات کزوری

در چشم به هم زدنی یک باره همه چیز برعکس می شود؛ راننده که شاید بیشتر از ۱۵۰ کیلومتر سرعت دارد و عجله می کند تا زودتر به محل کارش برسد، کمبود خواب شدید چشم هایش را برهم می راند و به خواب می رود. این پلک بستن چندثانیه ای هر چند کوتاه، عاقبتی تلخ به دنبال دارد و خانواده ای را داغ دار می کند. این گونه می شود که بر اثر یک بی احتیاطی وی توجهی به قوانین راهنمایی و رانندگی، خانواده ای بدون پدر و سرپرست می شود؛ پاکبانی که قرار بود تا چند روز دیگر تولد فرزندش را شاهد باشد، آسمانی می شود و داغ نوازش های پدرانه را تا همیشه بردل فرزندش به جامی گذارد. ثبت بیش از بیست فوت پاکبان های مشهد در حین کار از سال ۱۳۹۶ تا کنون آمار ی تکان دهنده و دردناک است. همه این موارد داغ هایی است که هیچ وقت زخم دل خانواده های پاکبانان مرحوم را التیام نخواهد بخشید. به گفته متولیان ترافیکی و مسئولان شهری مشهد و حتی به گفته خود پاکبان ها، اصلی ترین عامل وقوع این اتفاقات تلخ بزرگراهی، سرعت زیاد پاکبان و رانندگان پرتاب می کنند. وجود دارند رانندگان سهل انگاری که خودرو سنگین دارند و بارهای میوه، ضایعات و... خود را درست پوشش نمی دهند و زباله های سبک و پوشال میوه های آن ها در بزرگراه ها راه می شوند. همه این اتفاقات به ظاهر ساده، زمان بیشتری را از ساعت کار پاکبان های می گیرد تا بزرگراه را تمیز و نظیف کنند. اتفاقات تلخ اخیر و فوت پاکبان های شهرمان باعث شد تا این بار در گفت و گویی مهم ترین آسیب های موجود در این حوزه را از زبان مدیر کل نظارت بر خدمات شهری شهرداری مشهد بشنویم؛ معضلی که محمد نجاری مقدم زمینه اصلی بروز آن را موضوعات فرهنگ شهروندی و نبود التزام و پایبندی به رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی بیان می کند.

یکی از حوادث تلخی که متأسفانه امسال هم چندبار شاهد آن بودیم، درگذشت پاکبان ها بر اثر تصادف بوده است. شاید در اذهان عمومی این طور جلوه می شود که باید مباحث ایمنی و محافظت از این قشر زحمت کش تقویت شود. شهرداری مشهد در این زمینه چه اقداماتی انجام داده است؟

مسئما موضوع ایمنی پاکبان ها و تجهیزات آن ها برای ما بسیار مهم است، چرا که در سال های گذشته به ویژه سال ۱۴۰۰ اتفاقات تلخی در این زمینه رخ داده است. از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ روند اتفاقات برای پاکبان های عزیز رو به کاهش بوده، اما در حین حال برای ما ایمنی و جان پاکبان اهمیتش بیشتر از نظیف شهری است. در این راستا، جلسات آسیب شناسی علت وقوع این نوع حوادث و سوانح را با حضور پلیس راهور و سازمان ترافیک برگزار کردیم. مهم ترین خروجی این آسیب شناسی، تعبیه گاردریل مقابل جدول ها در معابر بزرگراهی بود که به دلیل وجود آن ها خودرو مکانیزه هم نمی توانست به این قسمت وارد شود. این مسئله در مناطق ۴ و ۵ شهرداری مشهد وجود داشت که خوشبختانه با اعتباراتی که تزریق شد، در اوضاع فعلی این گاردیل ها حذف شده اند و دیگر گاردریلی در مناطق بزرگراهی این دو منطقه وجود ندارد. اکنون در این مناطق خودرو مکانیزه کار می کند.

مشخصا چه برنامه ای برای تقویت ایمنی پاکبان ها به مناطق شهرداری ابلاغ شده است؟

در این راستا یک نسخه ایمنی به مناطق ابلاغ کردیم. این نسخه در حقیقت شامل دستورالعمل و شیوه نامه ای است که در راستای افزایش ایمنی پاکبان ها به مناطق ابلاغ شده و در آن ذکر نکاتی مانند فاصله پرچم زن تا پاکبان، تجهیزات مورد نیاز و... تأکید شده است. باید گفت در زمینه تأمین و تکمیل تجهیزات هم اتفاقات خوبی افتاده است که شامل تأمین کلاه ایمنی، هدلایت، بازویند نورانی، جلیقه نورانی و بشکه های ضرب گیر در معابر بزرگراهی برای ایمنی بیشتر جان پاکبان هاست.

با توجه به تعداد فوتی های امسال، مشخصا برنامه ویژه سال جاری برای تأمین امنیت جانی بیشتر این قشر زحمت کش چه بوده است؟

در گذشته استفاده از خودرو پشتیبان یا خودرو اسکورت را برای چند منطقه ویژه مناطق بزرگراهی به صورت آزمایشی الزام و اجرا کردیم. امسال این موضوع را برای همه مناطق اجبار کردیم، بدین معنا که در شریان های بزرگراهی خودرو پشتیبان برای پاکبان باید وجود داشته باشد که اگر سانحه ای هم به وقوع بپیوندد، ما خسارت فیزیکی داشته باشیم، نه جانی. این موضوع از دیربهدشت ماه امسال برای همه مناطق دارای معابر بزرگراهی الزام شده است.

افزون بر این موارد، لباس پاکبان ها دارای شبرنگ است. این شبرنگ ها برای پاکبان هایی که در شب کار می کنند، یک نوع علائم بازدارنده برای نزدیک شدن خودروها به آن ها به شمار می آید. غیر از این موارد، بنرهایی با عبارت «آهسته

برائید، مشغول نظافت هستیم» را هم در بزرگراه ها نصب کردیم.

در زمینه ارتقای آگاهی و دانش پاکبان ها چه اقداماتی انجام شده است؟

در سال گذشته دوره آموزشی ایمنی برای پاکبان ها برگزار کردیم. امسال هم این مورد را برنامه ریزی کردیم. با این تفاوت که امسال میزان ۵۰ درصد به ساعات آموزشی پاکبان ها اضافه شده است. این آموزش ها با حضور پلیس راهور ارائه می شود.

با این اوصاف، برای کاهش آمار منجر به فوت و حتی جرحی پاکبان ها چه باید کرد؟

در این باره ما دو خواهش داریم. نمی گویم کارمان کامل است، اما همه تلاشمان را می کنیم که جلو حوادث را برای پاکبان ها بگیریم. اولین درخواست ما از خود پاکبان هاست. در وهله نخست فردی که باید درک میدان موارد ایمنی را رعایت کند، خود پاکبان است. هر چقدر موارد ایمنی زیاد باشد اما خود پاکبان حواش نباشد، آب در هاون کوبیدن است. از شهروندان هم درخواست می کنیم واقعا به قوانین راهنمایی و رانندگی پایبند باشند. براساس گزارش پلیس درد و مورد از فوت پاکبان ها در امسال، ۱۰ درصد راننده مقصر شناخته شده است. نداشتن حالت طبیعی راننده و سرعت زیاد خودرو هم مدتا عامل مهم بروز این گونه سوانح منجر به فوت است. یکی از پارامترهای تأثیرگذار در همه حوادث فوتی ما قطعا رعایت نکردن قوانین راهنمایی و رانندگی

توسط راکب بوده است. در انتهای از شهروندان هم درخواست می کنیم زیاله شان را از داخل خودرو به بیرون پرتاب نکنند.

به جایگزینی ماشین آلات به جای عامل انسانی برای نظیف بزرگراه ها فکر کرده اید؟

اکنون سیستم مکانیزه برای بزرگراه ها داریم. نکته اینجاست که برخی خودروهای تولید داخل داریم که این نوع خودروها امکان پوشش ۱۰۰ درصدی کار نظیف در بعضی قسمت های بزرگراه ها را ندارند. شهرداری با تعدادی از شرکت ها برای تأمین ماشین آلات مکانیزه تر وارد مذاکره شده است تا بتوانیم ماشین آلات به روزتری به سیستم تزریق کنیم. اگر به توافق برسیم، در بزرگراه ها به هیچ عنوان پاکبان نخواهیم داشت. این موضوع در دست پیگیری است. به شرکت ها گفته ایم که موارد پیشنهادی شان را ارائه بدهند.

شه مشهد برای نظیف معابر بزرگراهی به چند دستگاه ماشین آلات مکانیزه احتیاج دارد؟ برآورد ریالی آن چقدر است؟

براساس برآوردی که ما انجام داده ایم، برای معابر بزرگراهی به ۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز است تا تأمین ماشین آلات بزرگراهی انجام شود. در حقیقت ما به ۱۰ خودرو مکانیزه نیاز داریم. شهرداری این موضوع را به صورت جدی در دست پیگیری دارد و با بخش خصوصی وارد مذاکره شده است. از آنجا که بیشتر حوادث در معابر بزرگراهی به وقوع

می پیوندد، با اجرای این کار در حقیقت نیروی انسانی از نظیف معابر بزرگراهی حذف می شود. همین جا اعلام می کنیم اگر نخبگان شهری یا شرکت های دانش بنیان یا استارتاپ ها و هر فرد یا شخص حقیقی یا حقوقی که احساس مسئولیت اجتماعی دارند و پیشنهاد بهتری دارند، می توانند ایده هایشان را از طریق سامانه ۱۳۷ به ما اطلاع دهند.

یکی از گلایه های خانواده هایی که داغ دار سرپرست خانواده شان در این حوزه کاری هستند، این است که متأسفانه این افراد با وجود اینکه حین کار دچار سانحه منجر به فوت شده اند، هنوز هم شهید محسوب نمی شوند. علت چیست؟

متأسفانه این افراد با وجود فوت حین کار شهید حساب نمی شوند. در این باره ما مکاتبات بسیاری داشتیم، پیگیری های چند مرحله ای هم انجام دادیم، اما این افراد متأسفانه ظاهرا به دلیل قوانین موجود در سازوکار بنیاد، شهید محسوب نمی شوند. در این مورد یک مانع و ضعف قانونی وجود دارد و به نظر می رسد باید اصلاح قانون صورت بگیرد. اما شهرداری و شورا در سال ۱۴۰۱ برای جبران این خلأ و ضعف قانونی یک لایحه حمایتی تنظیم کردند که به موجب آن چنانچه حادثه در سه سطح رخ بدهد، مباحث مالی بیمه و دیه و... در این لایحه وجود دارد.

یعنی برای هیچ کدام از فعالان حوزه خدمات شهری این قانون وجود ندارد؟

بنده به جز آتش نشان ها جای دیگری

ندیدم که اگر فردی حین کار فوت کند، شهید محسوب شود.

چند نیروی پاکبان فعال در شهر داریم؟

اکنون ۵ هزار و ۵۰۰ پاکبان در شهر داریم. این عدد با جمع عدد ۴۰۰ برای نیروهای سد معبر، به ۵ هزار و ۹۰۰ نفر می رسد.

یکی از سؤال های متداولی که عمده تا طرح می شود، این است که چرا بازه زمانی کار پاکبان ها به ویژه در بزرگراه ها باید صبح زود باشد که احتمال خواب آلودگی رانندگان وجود دارد. در این باره توضیح دهید.

قبلا کار پاکبان ها در بزرگراه ها قبل از طلوع خورشید و حتی شب با بود. این بازه زمانی در اوضاع فعلی فقط در صبح است. قبول داریم که بیشتر حوادث کل کشور حتی در جاده های برون شهری حداقل ساعت ۴ تا ۶ صبح است و حرف درستی است، اما ما تنها کاری که توانستیم انجام دهیم، انتقال ساعت کار این افراد از شب به صبح است. نخستین بازه زمانی در صبح برای نظیف هم ساعت ۴ تا نهایت ۶ و ۷ است. اگر بخواهیم ساعت ۴ را تغییر بدهیم، هم ترافیک ایجاد می شود و هم نازیبایی بصری زیاله های درشت بعد از زمان تردد شهروندان همچنان وجود خواهد داشت.

همه حوادث منجر به فوت امسال پاکبانان ما در بازه زمانی صبح اتفاق افتاده است، اما متأسفانه علت فوت پاکبان ما عامل راننده، کنترل نکردن خودرو یا نداشتن حالت طبیعی وی بوده است.

پاکبانان فوت شده را شهید خدمت بدانید

هم نیست؟! در بیشتر تصادفات منجر به فوت بزرگراهی رانندگان مقصر هستند، زیرا سرعتشان زیاد است یا خواب آلوده هستند. چرا این پاکبان ها که برای خدمت به مردم و در حین کار فوت کرده اند، نباید شهید خدمت محسوب شوند؟ این درحالی است که همکاران آتش نشان ما اگر حین کار فوت کنند، شهید محسوب می شوند. نباید بین من پاکبان و آتش نشان تبعیض باشد. این تعداد خانواده که اعضای شان فوت کرده اند، در واقع سرپرست خانواده را از دست داده اند.

محمد آپروان - پاکبان منطقه ۶

در حوزه نظیف لاین تندرو و کندرو بزرگراه ها تجهیزات و موارد ایمنی ما کامل است، اما تجهیزات هراندازه هم که باشد، جان همکاران ما در خطر است. در هر حال خودروها و موتورها به همکاران ما می زنند و متأسفانه در بیشتر موارد همکاران پاکبان ما فوت می کنند. چرا راهنمایی و رانندگی برای خطای سرعت زیاد این رانندگان فقط مجازات جریمه را در نظر می گیرد که بازدارنده